

:

, ,

(:)

*Epigoni ujedinite se!
Svesni ili nesvesni papagaji feudalne internacionalne propagande ujedinite se!
Bez kritičkih analiza.*

*Interesuje me kada e se naši zvani ni predstavnici SAN-a iz dubokog SNA
probuditi i uzeti u odbranu celokupnog našeg folklora, koji je oduševio sve inostrane
muzikologe prilikom festivala Folk-Music-Congresa u Opatiji iz 1950. godine!*

23. XII 1954.

Josip Slavenski

(Béla Bartók) , B. Bartók
– A. Lord, *Serbo-Croatian Folk Songs, Texts and Transcriptions of 75 Folk Songs
from the Milman Parry Collection and a Morphology of Serbo-Croatian Folk Melodies*
(New York, Columbia University Press, 1951).¹

1955.,

* * *

1905.

1934.

²

1

775.

1978. ,
Yugoslav Folk Music, Vol. 1-4 (New York, State University of
New York Press).

2

B. Suchoff, "Editor's Preface", : B. Bartók, op. cit., Vol. 1, xvi.

1920.

1912.

3

4

1923.

1912.

21

– cf. B. Bartók, “Serbian Folk Music from the Banat Region“, : B. Bartók, op. cit., Vol. 1, 451-471.

CD- „ : *Bartók Béla szerb népzenei gyűjtése – Fonogramok a Bánátból 1912 (Serb Folk Music Collected by Béla Bartók – Early Wax Cylinder Recordings from the Bánát region 1912)*, Vujicsics Association, ©-e-DISC 101, ARTISJUS BIEM. (

5

[

]

– B. Suchoff, “Editor’s Preface“, : B. Bartók, op. cit., Vol.

1, ix, xiii.

⁶
3.500
⁷

(Milman Parry).⁸

1941. 1942. ⁹

¹⁰

¹¹
3.500 ¹²

6

1934. 1936. : „
? ? ?
( )
?

– ibid., xvii.

⁷ Cf. *Source Melodies, Part 1-2*, : B. Bartók, op. cit., Vol. 3-4.

⁸ 2.000 30 11 350 205 16
14
1934. 1935.
(Albert B. Lord) 75

20. – ibid.,

xxvi.

⁹ Ibid., xxii-xxvi.

¹⁰ Ibid., xxvi.

¹¹

– cf.: „

75- (7. 9.
2005) ( ); „
“( ).

¹²

1978.

– cf. *Tabulation of Material*, : B. Bartók, op. cit., Vol. 2.

13

je

1950-

Primorski dnevnik

17.

1952.

14

1953.

*Biltena Instituta za proučavanje folklor.*¹⁵

4

„...za nas osobito vrijedna zbog opsežne i vrlo temeljne studije o o b l i

¹³ Cf. B. Bartók, “Morphology of the Serbo-Croatian Vocal Folk Melodies”, : B. Bartók, op. cit., Vol. 1, 21-92.

¹⁴ Cf. „*Serbo-Croatian Folk Songs*“ (o knjigi Bartóka in Lorda o srbski in hrvatski epiki poro a prof. dr. Dragotin Cvetko), *Primorski dnevnik* (Trieste), 17. 2. 1952.

¹⁵ Cf. C. Rihtman, „B. Bartók & B. Lord, SERBO-CROATIAN FOLK SONGS (Columbia University Press, New York 1951, 431 p.)“, *Bilten Instituta za proučavanje folklor II*, Sarajevo, 1953., 407-410.

ci ma naših narodnih melodija...“¹⁶ „...putem formalne analize dolazi do niza vrlo ta nih konstatacija o nekim specifi nim osebinama naše narodne muzike i... uspijeva da im odredi glavna geografska podru ja rasprostiranja.“¹⁷

„...upravo u ovoj studiji, svoj metod proširio na ispitivanje posebnih oblika naše melostrofe, a u melografiji postavio granice koje dosada nisu bile dostignute, po emu je ovo djelo zadobilo daleko šire zna enje od onoga koje bi moglo da se nasluti iz samog naslova.“¹⁸

parlando rubato²⁰

, 1953.

²¹

²²

²³

¹⁶ Ibid., 407.

¹⁷ Ibid., 408.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid., 409-410.

²⁰ Ibid., 408.

²¹ Cf. . . . , 5, , 1953., XXXIII, XXXVIII. . CCV,

²² Cf. . . . “ ( ). 30. 2003.

²³ Cf. *ibid.*

24

25

Czekanowska).²⁶

(Anna

, a

2003.

27

1955.

„Muzi ki folklor kao političko oružje“,

1954.

“

”

“ 28

”

24

XIII-

VIII-

V-

. – cf. *ibid.*, 6, 11.

25

VIII-

. – *ibid.*, 10.

²⁶ A. Czekanowska, „Significance of Miodrag Vasiljević's Works for the Interpretation of Slavonic Music“, – *folklor* ( ), 1973., . XII, . 47-48, 39.

²⁷ Cf. . . . (. . .), – , 2003., 355.

28

32, . 3-4; . . . ( ), 19. 1954., . I, .

6; . . .)“, . . . ( ), 2. 1954., . I, . 34, . 6; . . . ( ), 16.

1954., . I, . 36, . 7; . . . „“ „“ ( ), 7. 1954., . I, . 39, . 8; J. Slavenski, „Muzi ki folklor kao političko oružje“, *Književne novine* (Beograd), april 1955., god. VI, Nova serija, br. 3-4, str. 8 i 11.

(Zoltán Kodály).

„Nije samo zasluga Slavenkovih profesora u Budimpešti, Pragu i Parizu, to što je on svoj jezik uskladio sa modernim evropskim stremljenjima. Sam je Slavenski shvatio da ovek može da ostvari savremenu muziku kompoziciju upravo kroz specifičnu obradu folklorne materije, koja ne isključuje ni najsavremenije postupke. U tom pogledu možemo da ga uporedimo sa maarskim kompozitorom Belom Bartokom, koji je bio njegov stariji savremenik.“ – D. Stojanović. Novi list, „Glasilo projekta „Moderna, srpski nacionalni identitet u XX veku“ (Beograd), avgust/septembar 2001., br. 4.

²⁹ B. Bartók, „Morphology...“, 24.

„Sa visine na koju ga je popela njegova velika slava svetski priznatog kompozitora, i sa koje muzički i kulturni svet uopšte sluša njegove reči kao 'ultima verba' u pitanju muzike i folkloru, Bartok, naizgled nenametljivo i blago, u suštini sa ironijom i krajnjim omalovažavanjem ništi jednu našu izvanrednu muzičku oblast, naše jedinstvene, poznate i priznate meumurske popevke, koje po svojoj lepoti i bogatstvu mogu da se mere jedino sa ukrajinskim i makedonskim melodijama, sa kojima doduše nemaju ritmičke, ali nesumnjivo imaju intervalske sličnosti. To naše jedinstveno blago iz Meumurja (oblasti koja je šezdeset i jednu godinu bila pod vlašću maarske, a ne 'pripadala' Maarskoj, kako Bela Bartok kaže, oblasti koja je po maarskim statistikama iz 1900. g., dakle pod vlašću Maarske, bila naseljena sa 93% hrvatskim

---

„Nije samo zasluga Slavenkovih profesora u Budimpešti, Pragu i Parizu, to što je on svoj jezik uskladio sa modernim evropskim stremljenjima. Sam je Slavenski shvatio da ovek može da ostvari savremenu muziku kompoziciju upravo kroz specifičnu obradu folklorne materije, koja ne isključuje ni najsavremenije postupke. U tom pogledu možemo da ga uporedimo sa maarskim kompozitorom Belom Bartokom, koji je bio njegov stariji savremenik.“ – D. Stojanović. Novi list, „Glasilo projekta „Moderna, srpski nacionalni identitet u XX veku“ (Beograd), avgust/septembar 2001., br. 4.

²⁹ B. Bartók, „Morphology...“, 24.

„Sa visine na koju ga je popela njegova velika slava svetski priznatog kompozitora, i sa koje muzički i kulturni svet uopšte sluša njegove reči kao 'ultima verba' u pitanju muzike i folkloru, Bartok, naizgled nenametljivo i blago, u suštini sa ironijom i krajnjim omalovažavanjem ništi jednu našu izvanrednu muzičku oblast, naše jedinstvene, poznate i priznate meumurske popevke, koje po svojoj lepoti i bogatstvu mogu da se mere jedino sa ukrajinskim i makedonskim melodijama, sa kojima doduše nemaju ritmičke, ali nesumnjivo imaju intervalske sličnosti. To naše jedinstveno blago iz Meumurja (oblasti koja je šezdeset i jednu godinu bila pod vlašću maarske, a ne 'pripadala' Maarskoj, kako Bela Bartok kaže, oblasti koja je po maarskim statistikama iz 1900. g., dakle pod vlašću Maarske, bila naseljena sa 93% hrvatskim

stanovništvom), to naše blago iz kojega je crpao svoju inspiraciju veliki broj naših kompozitora, na kojem sam, izme u ostalih, rastao i razvijao se i ja; na kojem su se, kao takvom, inspirisali i mnogi strani kompozitori, kao Weinberger, Finke i drugi – to naše živo bogatstvo Bartok ništi u prah, i preko tog praha navla i ma arski veo.“ – J. Slavenski, op. cit., 8.

31

“... (, , - - -)

32 ” - ’... -

(,)

: 1)

; 2) ; 3)

; 4) ( )

; 5)

: 12-, 8- 6-

parlando-rubato ; 8-, 6- 7- *tempo giusto*;

8-, 7- 11- *tempo giusto*. : 1)

6 22

2) , AA⁵BA, AA⁵A⁵A, ABBA

AABA,

“ – S. Blum, “Analysis of Musical Style“, : H. Myers (.), *Ethnomusicology: An Introduction*, The Norton/Grove Handbooks in Music, New York – London, W. W. Norton & Company, 1992., 188.

1906.

33

34

1995.

35

33

28.

: „1923. –

34

«“...»

35

1995.

( ), 1986., . XIX, . 37, 133-134.

Oj 1933.

(cf. B. Suchoff,

“Editor’s Preface“, : B. Bartók, op. cit., Vol. 1, XV) 1936. (. 9).

50-

37

36

( )

1912.,

38

39

40

ê

41

42

36 Cf. D. Devi , *Osnovna melografska uputstva*, Beograd, Univerzitet umetnosti, 1974.

(1962),

37 Cf. . . . . . ( ) , 1995., . 6, 17-36.

“ – cf. ibid., 123-136.

38 Cf. . . . . . , 1995., . 16-17, 53-76.

39 Cf. . . . . . , op. cit.

40

1973.

22, ... , 1973., 226.

41 Cf. . . . . .

42

:
 —
 ?⁴³
 ”
 : ”
 —
 ...
 ,
 ... “44

(, , 20-23. 2001),
 Vedes, 2003., 242.
⁴³

⁴⁴ . — cf. J. Slavenski, op. cit., 8.
 [1939], — , —
 , 1990., 977.